

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/6/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200505
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8516200505.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Straku a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Martina Kopinu v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: B. S., bytom X.. M. XXX/XX, W., pr. zastúpený: JUDr. Slavomírom Firmentom, advokátom, so sídlom 17. novembra 14, Stará Ľubovňa v konaní o zaplatenie zmenky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, č. k. 4C/16/2016-229 zo dňa 14.10.2016, jednomyseľne takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok.
- II. Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. (v ďalšom texte aj „POHOTOVOSTĚ“) poskytuje úvery vrátane úverov pre spotrebiteľov. Dňa 03.11.2008 takto poskytla spotrebiteľský úver aj pánovi B. S. (v ďalšom texte aj „žalovaný“; zmluva č. XXXXXXX z 03.11.2008).
2. Úver bol poskytnutý v rozsahu 3.319,39 Eur na obdobie 6 mesiacov za poplatok 1.779,19 Eur (54 %). Formulár zmluvy obsahuje okrem iného klauzulu o vyplnení zmenky. Dohoda o vyplňacom práve zmocňuje POHOTOVOSTĚ vypísať blanco zmenku na všetky záväzky zo zmluvy, a teda okrem iného aj na 54 % odplatu za úver a 91,25 % sankciu.
3. POHOTOVOSTĚ sa spoiatku pokúšala vymôcť plnenia zo zmluvy vrátane uvedeného príslušenstva v exekučnom konaní, keď pohľadávku jej v celku priznal rozhodcovský súd. Súdym odmietli vykonať exekúciu pre rozpor s dobrými mravmi. (rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadený Slovenskou rozhodcovskou a.s. zo 19.04.2010 sp. zn. SR 02402/10, Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením č. k. 3Er/331/2010-36 z 30.05.2012 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následne uznesením č. k. 3Er/331/2010-62 z 11.03.2013 exekučné konanie zastavil).
4. Následne POHOTOVOSTĚ postúpila práva zo zmenky na spoločnosť CD Consulting, s.r.o. so sídlom v Prahe (v ďalšom texte aj „žalobca“). Žalobca právo zo zmenky uplatnil na súde. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobu zamietol s odôvodnením, že dohoda o vyplňacom práve je podľa § 53 OZ neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože umožňuje jednostranne veriteľovi vyplniť zmenkovú sumu na akékoľvek záväzky zo zmluvy. Predmetná dohoda je zároveň v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmenka bola vypísaná na sumu

176.542,58 Sk s úrokom 0,25 % od 30.10.2009. Pre neplatnosť dohody o vyplňacom práve je preto podľa prvostupňového súdu žaloba o plnenie zo zmenky nedôvodná.

5. Súd prvej inštancie skonštatoval aj ďalší dôvod, ktorý bráni priznaniu práva zo zmenky. Tak pôvodný veriteľ POHOTOVOSŤ, ako aj žalobca ako jeho nástupca nemajú právo zmenku prijať, pretože bola vypísaná v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. na príslušenstvo prevyšujúce 30% výšky úveru. Súd prvej inštancie pomerne v rozsiahlom odôvodnení ďalej poukázal na nečestnú prax POHOTOVOSTI a zlý úmysel uplatniť nečestné plnenia cez abstraktné prvky zmenkového práva a odmietol poskytnúť žalobcovi súdnu ochranu (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

6. Žalobca v odvolaní v podstate vytyka súdu prvej inštancie, že sa nemal zaoberať kauzou právneho vzťahu vzhľadom na právo zo zmenky a na potvrdenie poukázal na závery rôznych krajských súdov.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 až § 381 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli súdu. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vo výroku vecne správne.

8. Hrubá nerovnováha v neprospech žalovanej slabšej zmluvnej strany je evidentná. Vo veci, v ktorej vystupuje dlžník ako slabšia zmluvná strana asi niet väčšej výhody, ako keď veriteľ nadiktuje výšku pohľadávky. Problém sa umocňuje, ak do tejto pohľadávky sa zahrnú plnenia z nečestných klauzúl. Klauzula o vyplňacom práve naozaj umožňuje vypísať zmenku na akékoľvek záväzky zo zmluvy, a teda aj na úžernú odplatu za úver (54 %) či úplne drastický sankčný úrok 91,25%. Nerovnováha sa znásobuje tým, že veriteľovi postačí predložiť zmenku a dôkazné bremeno čo do existencie pohľadávky a jej výšky sa presúva na dlžníka. Pritom existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný subjekt práva nedokáže vyhodnotiť nečestnosť zmluvnej podmienky (spojené prípady C-240/98 až C-244/98). Ďalšie a značné sťaženie pozície dlžníka nastáva pri indosácii zmenky, kedy je na dlžníkovi preukázať úmysel žalobcu konať na jeho škodu (§ 17 zákona č. 191/1950 Zb. (zákon zmenkový a šekový). Fakty prípadu potvrdzujú, že dohoda o vyplňacom práve k zmenke spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech žalovanej ako slabšej zmluvnej strany.

9. Neprijateľná dohoda o vyplňacom práve je absolútne neplatná (53 ods. 5 OZ) s priamym dopadom na (ne)prípustnosť uplatnenia zmenky. Pohotovosti a aj žalobcovi zákon navyiac zakazoval prijať predmetnú zmenku, keďže bola vypísaná na príslušenstvo prevyšujúce 30% úveru.

10. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu vystavenia zmenky (29.10.2009) „V súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. 8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.“

11. Niet dôvodu priznať plnenie žalobcovi zo zmenky, ktorú má podľa zákona mať v moci druhá strana a ktorá si jej vydanie môže nárokovať.

12. Najmenej vyššie uvedené dôvody bránia priznať žalobcovi plnenie zo zmenky. Ak iné odvolacie súdy podporili priznanie plnenia zo zmenky napriek vyššie uvedeným okolnostiam a s poukazom na abstraktnosť zmenky, odvolací súd sa od týchto názorov odkláňa s poukazom na spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.10.2015 cit.:

I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

13. Iste je aj neplatenie dlhu z morálneho hľadiska problematické. Ale na prvý pohľad sú tu praktiky, ktoré v demokratickej spoločnosti nemôžu byť za žiadnych okolností tolerované, inak by odvolací súd prispel k udržiavaniu nežiaduceho amorálneho stavu. Vo veci nejde o právo zo zmluvy, ale zo zmenky a tak bolo problematické priznať ultra petitis in, ako uplatnený nárok.

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny vrátane správneho výroku o trovách konania (§ 387 ods. 1 CSP).

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému trovy nevznikli, a preto mu ich náhrada priznaná nebola.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).